

Beslutsunderlag
Datum: 2024-10-24

Diarienummer: 10-2024-1667

Handläggare: Ulf Hagman

Telefon: 031-626902

E-post: ulf.hagman@goteborgenergi.se

Ansvar för ny strategi i Miljö- och klimatprogrammet – som ersätter Energiplanen

Förslag till beslut

I styrelsen för Göteborg Energi

Jag föreslår att styrelsen beslutar att

1. Godkänna att Göteborg Energi AB svarar positivt på Miljöförvaltningens förfrågan om att ta ansvar för en åttonde strategi i Miljö- och klimatprogrammet som ersätter Energiplanen.

Sammanfattning

Miljöförvaltningen som ansvarar för både Miljö- och klimatprogrammet och Energiplanen i dagsläget föreslår till sin nämnd att integrera dessa, och låta Energiplanen övergå till att bli en åttonde strategi i Miljö- och klimatprogrammet – med arbetsnamnet "Energi och industri".

Miljöförvaltningen har bett Göteborg Energi AB ta ett ansvar för denna åttonde strategi, vilket innebär ett löpande samordningsansvar för att i strategiarbetet "Energi och industri" skapa en bred samverkan som gör det möjligt för staden som helhet att växla upp, få en ökad kapacitet för genomförande, och kunna nå målen i programmet.

Att Göteborg Energi får frågan om att ta ansvar för strategin innebär en markering från Staden att man ger Göteborg Energi förtroendet att ta ledarskapet för stadens arbete med energiomställningen. Det ger Göteborg Energi en plattform och en trovärdighet gentemot både politiken och de aktörer som berörs av arbetet, inte minst inom industrisektorn. (Framtiden AB har på motsvarande vis ansvaret för strategin "Vi driver på hållbart byggande").

Fördelar med att ta uppdraget, och ansvaret som det för med sig, handlar om att ha en tydligare roll i Staden när det gäller energiplanering och klimatomställningen av energisystemet, samt att kunna ha det som en viktig grund för dialog med industrin på området. Det kan också skapa ett ännu bättre strategiskt samarbete med Staden.

Ett ansvar för dock med sig ett löpande arbete och samverkansdialog som kräver en resurs-och kompetensinsats årligen. Det följer också ett större ansvar för innehållet och dess effektivitet avseende att bidra till att nå miljömålen i Miljö- och kvalitetsprogrammet.

Miljöförvaltningen behöver få ett besked om hur Göteborg Energi AB ställer sig till denna förfrågan.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Ansvaret bedöms driva ett resursbehov och kostnad motsvarande en heltidstjänst (fördelat på några olika funktioner- se bilaga 1).

Bedömning ur ekologisk dimension

Klimatomställningen skapar förutsättningar för en hållbar framtid, och energiomställningen är en central del av detta och ett av Göteborgs Energis strategiska mål att bidra till. Att ansvara för en strategi för Energi och industri (ersättare till Energiplanen) är en viktig insats.

Bedömning ur social dimension

Energiomställningen har en social dimension där man kan ha olika förutsättningar att anpassa beteenden och behov i olika led, vilket måste beaktas i en strategi för "Energi och industri". Det ligger i ett samordningsansvar att identifiera sådana hinder och skapa möjligheter att hantera dessa.

Samverkan

Strategiarbetet inom Miljö- och klimatprogrammet innefattar en bred samverkan i staden och med industrin.

Bilagor

1. Bedömt kompetens- och resursbehov
2. Befintlig energiplan

Ärendet

Ställningstagande till Miljöförvaltningens förfrågan om att ta ansvar för en åttonde strategi ("Energi och industri") inom Miljö- och klimatprogrammet, vilken är tänkt att ersätta Energiplanen.

Beskrivning av ärendet

Miljöförvaltningen som ansvarar för både Miljö- och klimatprogrammet och Energiplanen i dagsläget föreslår nu i höst till sin nämnd att integrera dessa, och låta Energiplanen övergå till att bli en åttonde strategi i Miljö- och klimatprogrammet – med arbetsnamnet "Energi och industri".

Miljöförvaltningen har bett Göteborg Energi AB ta ett ansvar för denna åttonde strategi, vilket innebär ett löpande samordningsansvar för att - i strategiarbetet "Energi och industri"- skapa en bred samverkan som gör det möjligt för staden som helhet att växla upp, få en ökad kapacitet för genomförande, och kunna nå målen i programmet.

I samordningsansvaret ingår att för strategin "Energi och industri" (som avses ersätta Energiplanen):

- identifiera primära hinder och utmaningar
- utveckla förslag på lösningar till hinder, utmaningar och målkonflikter
- skapa överblick över pågående initiativ relaterat till strategin i staden
- identifiera vilka uppdrag och typ av initiativ, åtgärder och resurser som saknas
- skapa mervärden till de uppdrag och initiativ som finns
- driva på prioritering av tvärgående initiativ att satsa särskilt på

Beslut om att integrera Miljö- och klimatprogrammet och Energiplanen förväntas tas i nämnden i november, och en indikation om hur Göteborg Energi ställer sig till ett ansvar för en ny strategi dessförinnan är önskvärt.

Utformandet av strategin, där inget speciellt form- eller innehållskrav finns, förväntas ske i en första version till slutet av 2025.

Bakgrund

Göteborg har en Energiplan för 2022-2030 som beskriver hur Göteborgs Stad ska uppnå de energimål som finns i Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021-2030, och samtidigt upprätthålla ett fortsatt stabilt energisystem med god tillgång till el och hållbara bränslen, utan avbrott och störningar. Att energiplanera handlar till stor del om att ta fram sin berättelse om det framtida energisystemet kopplat till energiomställningen. Miljöförvaltningen ser att energiomställningen är helt central för klimatmålen, och att industrin är en viktig aktör här, men har varit missnöjd med att den befintliga energiplanen mer har karaktären av en aktivitetslista med ibland varierande betydelser för resultatet. Man önskar en tydligare strategisk inramning och rangordning av åtgärder som prioriteras för att nå målen med energiomställningen, och anser att det kan göras mer samordnat som en del av Miljö- och klimatprogrammet.

Att ha en kommunal energiplanering är ett lagkrav, men formen för planen är inte bestämd. Då energiomställningen behandlas något överlappande i Energiplanen och Miljö- och klimatprogrammet så föreslår Miljöförvaltningen en integrering av dem, vilket skulle effektivisera arbetet med att löpande utveckla och följa upp dem.

Miljöförvaltningen har sedan ställt frågan till Göteborg Energi AB om vi kan ta ett ansvar för etableringen av en åttonde strategi med arbetsnamnet "Energi och industri" som skulle ersätta Energiplanen, eventuellt med en kvarstående separat bilaga med detaljerade aktiviteter och områden som mer har koppling till försörjningstrygghet än klimatomställning. (Det är inte unikt utan Framtiden AB och dess styrelse har på motsvarande vis ett ansvar för strategin "Vi driver på för hållbart byggande", där de utsett sin Utvecklingschef för ekologisk hållbarhet som samordningsansvarig).

Miljöförvaltningen har gjort en utredning om huruvida det finns några hinder till att hantera kravet på kommunal energiplanering på detta vis och inte funnit några sådana.

Kundperspektiv

All verksamhet använder energi och deltar därmed i energiomställningen, och Göteborg Energi-koncernens kunder förutsätter att vi driver ett arbete för energiomställning. En roll som ansvarig för strategin "Energi och industri" skulle förtydliga Göteborg Energis sammanhållande och drivande roll i energiomställningen gentemot våra kunder och leverantörer, framförallt inom industrisektorn.

Konsekvens vid beslut

Att Göteborg Energi får frågan om att ta ansvar för strategin innebär en markering från Staden att man ger Göteborg Energi förtroendet att ta ledarskapet för stadens arbete med energiomställningen. Det ger Göteborg Energi en plattform och en trovärdighet gentemot både politiken och de aktörer som berörs av arbetet, inte minst inom industrisektorn.

Om Göteborg Energi beslutar att svara positivt på Miljöförvaltningens förfrågan om att ta ansvar för strategiarbetet för "Energi och industri", så behöver man utse en samordningsansvarig person som skall leda samverkan på området inom Staden och med aktuella industriparter. Det kommer också behövas stöd i form av kompetens och personella resurser (i olika delar av organisationen) för att klara att driva samverkan brett, samt ta fram de inslag som blir bärande i strategin. En uppskattad insats de första två åren är motsvarande en heltidstjänst per år – se bilaga 1.

Ett ansvar för en strategi innebär också ett större engagemang för uppgiften än annars, och ett kommunikativt uppdrag i samverkansarbetet. Ett större ansvar för strategins effektivitet att uppnå Miljö- och klimatprogrammets mål för 2030 kan också följa av ett samordningsansvar, men svårigheten att uppnå 2030-målen får nu ändå anses uppenbara.

Konsekvens om ej beslut

Om Göteborg Energi beslutar att tacka nej till Miljöförvaltningens förfrågan så kommer de att behöva ta ansvaret själva, eller ställa frågan vidare till någon tredje part. Göteborg Energi kommer dock ändå behöva engagera sig eftersom energiomställningen är central för klimatet, och vi har en naturlig roll att fylla såsom ägare av energiinfrastruktur och aktiv i alla led i leveranskedjan.

Kommunikationsplan

Ingen aktiv kommunikation är planerad.

Göteborg Energis bedömning

Göteborg Energi bedömer att vi har bra förutsättningar att ta ansvar för en åttonde strategi i Miljö- och klimatprogrammet, under förutsättning att ledningen och anslår medel och resurser och aktivt bidrar i processen. Vi ser ingen annan part i Staden som har bättre förutsättningar

kompetensmässigt, och bedömer att vi på olika nivåer har kontakter med viktiga industriella aktörer som kan utnyttjas. Vi har även goda kontakter med akademien som skulle kunna hjälpa till i en process för att ta fram en bra strategi för "Energi och industri".

Svårigheten att uppnå Miljö- och klimatprogrammets mål till 2030 är dock en sak att beakta och diskutera med Miljöförvaltningen vid ett eventuellt beslut om att ta ansvar för en strategi för "Energi och industri".

Göteborg som ovan

Per-Anders Gustafsson

Bilaga 1 – Bedömt kompetens- och resursbehov

Kompetenser och resurser

För att lyckas med uppgiften bedöms i utgångsläget följande resurser/kompetenser behövas som snitt under ett år. En drivande intern arbetsgrupp bestående av:

<u>ROLL</u>	<u>Deltagande</u>
Projektansvarig (Samordningsansvarig)*	50%
Utvecklingsstrateger*	20%
Regulatory Affairs/Public Affairs	10%
Elnät – GENAB-representant	10%
Fjärrvärme/kyla systemspecialist	10%
Gothnet, Gasnät, gashandel, elhandel/elproduktion	Referensdeltagande

Därutöver förutsätts ett aktivt stöd och kontaktskapande från VD och affärschefer mfl som har kontakter till industrins parter som kan vara ingångar till dialogparter hos de större industrier som bör inkluderas i samarbetsdialoger. Public Affairs/Kommunikation kan också behöva engageras i avstämningskampanjer gentemot ett bredare industrisegment.

*Projektledningsaktiviteter kan fördelas mellan rollerna.